

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a Nemzeti Kulturális Alap által biztosított,
vissza nem térítendő támogatás felhasználásáról

Támogatott pályázat: 14-en 14-ben című időszak kiállítás megrendezése

Pályázati azonosító: 3506/01989

Elnyert támogatás: 1.000.000 Ft

Szakmai felelős: Szakál Veronika

2013-ban indult útjára az „Ami csabai...” sorozat a Munkácsy Mihály Múzeumban, amely keretében a város életében fontos személyek kerülnek bemutatásra. A sorozat következő állomását a 14-en 14-ben – Csabaiak, akikre büszkék lehetünk című kiállítás jelentette, ahol 14 kivételes tehetség életútját mutattuk be. A tárlatot 2014. május 14-től július 23-ig lehetett megtekinteni a múzeum Múzsák Termében.

A kiállítás értékelése, eredményessége:

A tárlatot látvány szempontjából is újszerűség jellemezte, hiszen a teremben elhelyezett molinóknak köszönhetően, a látogatók közvetlenül a 19. századi Békéscsaba Fő terén érezhették magukat. Az egyes molinók között pedig Békéscsaba egykori kiemelkedő egyéniségeit ismerhették meg a látogatók, ezzel kapcsolatban nagyon sok pozitív visszajelzés érkezett a múzeumhoz. A terem egyik végén elhelyezett molinónak, kútnak és padnak köszönhetően, élményfotózásra is lehetőség nyílt. Ezek együttesen járultak hozzá ahhoz, hogy a kiállítást az üzemeltetése alatt 6519 fő kereste fel, összetételüket tekintve pedig megállapíthatjuk, hogy minden korosztály képviseltette magát. Ez is azt mutatta számunkra, hogy olyan kiállítást sikerült rendeznünk, amelyre gyerekektől a felnőtteken át, a nyugdíjasokig sokan kíváncsiak voltak. 2014. május 14- július 23. között a múzeum jegyeladásból származó bevétele 1.194.500 Ft volt. A kiállításához egységes arculatú meghívó, molinó és kiállítás-vezető készült, utóbbi értékesítéséből 48.500 Ft folyt be. Itt kell megemlíteni, hogy ezeken a reklámanyagokon nem tudtuk feltüntetni a Nemzeti Kulturális

Alap logóját, ugyanis a kedvező döntésről csak 2014. május 29-én - a kiállítás megnyitása után 2 héttel - szereztünk tudomást. A tárlatra készített tablók más helyi intézménynek is felkeltette az érdeklődését, ezért 2014. július 24-től ezek az anyagok a Csabagyöngye Kulturális Központban tekinthetők meg. Emellett megtudtuk azt is, hogy Békéscsaba Megyei Jogú Város javaslatot dolgozott ki a bemutatott 14 személyről és munkásságáról, azért, hogy bekerüljenek a Békéscsaba Települési Értéktárba. A múzeum számára ez is azt bizonyítja, hogy a kiállítást érdemes volt megvalósítani, hiszen ezzel a helyi emberek identitását is erősítettük, vagyis Békéscsabán kivételes egyének születtek vagy éltek, akik komoly hatással voltak az ország életére, és erről nem szabad elfeledkeznünk.

A kiállítás sajtóanyaga

A 14-en 14-ben című időszaki kiállítás komoly sajtóvisszhangot váltott ki, hiszen számos médiaorgánumban említést tettek a Munkácsy Mihály Múzeum kiállításáról, amely jól látható a felsorolt sajtóanyagból is. A Békés Megyei Hírlappal való együttműködésnek köszönhetően, sikerült elindítanunk egy cikksorozatot is, amelyben két-két személy munkásságát mutatták be. Ez az újság az egyik legnépszerűbb, és legtöbb előfizetéssel rendelkező megyei sajtónak számít, ezáltal a megye minden részére eljutott a tárlat híre.

Csabai madárembertől a szőlőnemesítőig. *Grátis*. 2014. június 6. 14.

Fábián István: Régiók üzenete. *Magyar Katolikus Rádió*. 2014. május 19.

Győry Hedvig: Tárlatról tárlatra. *Kontakt Rádió*. 2014. július 7.

Forrás: <http://www.mebt.hu/hu/radioadas/140707-xv-tablakepfesteszeti-biennale-szeged-reok> Letöltés ideje: 2014. szeptember 16.

Kovács Dávid: 14-en 14-ben. *Csaba TV*.

Forrás: <http://www.csabatv.eu/node/744> Letöltés ideje: 2014. szeptember 16.

Licska Balázs: Tizennégy békéscsabai a múzeumban. *Békés Megyei Hírlap*. LXIX. évf. 112.sz. (2014. május 15.) 3.

Nyemcsok László: Kertek király, fejedelme. *Békés Megyei Hírlap*. LXIX. évf. 135. sz. (2014. június 12.) 4.

Nyemcsok László: Gaznak nézték lucernáját. *Békés Megyei Hírlap*. LXIX. évf. 142. sz. (2014. június 20.) 5.

Nyemcsok László: A felhőkarcolók atyja volt. *Békés Megyei Hírlap*. LXIX. évf. 148. sz. (2014. június 27.) 2.

Nyemcsok László: Mokry eltűnt aranykoronái. *Békés Megyei Hírlap*. LXIX. évf. 154. sz. (2014. július 4.) 5.

Nyemcsok László: A pemetefű-cukorka atyja. *Békés Megyei Hírlap*. LXIX. évf. 160. sz. (2014. július 11.) 4.

Nyemcsok László: Repülő szélmalmost alkotott. *Békés Megyei Hírlap*. LXIX. évf. 165. sz. (2014. július 17.) 4.

Nyemcsok László: Kállay rizzsel futott be. *Békés Megyei Hírlap*. LXIX. évf. 169. sz. (2014. július 22.) 4.

Szakál Veronika: 14-en 14-ben – Csabaiak, akikre büszkék lehetünk. *Bárka*. XXXII.évf. 2014/3. 98-100.

Vándor Andrea: Tizennégyen tizennégyben – Csabaiak, akikre büszkék lehetünk. *Csabai Mérleg*. XXIV.évf. 10.sz. (2014. május 22.) 17.

A kiállításához kapcsolódó egyéb programok

1. Tárlatvezetés

A kiállítás megtekintéséhez kedvezményes áron, tárlatvezetést is biztosítottunk előre bejelentkezett csoportok részére, amelyet több esetben, a tárlat kurátora tartott. Ezek közül kiemelendő a Kulturális Központok Országos Szövetségének konferenciájának közreműködőinek, és a XXIV. Dél-alföldi Regionális Népművészeti Tábor résztvevőinek a látogatása.

2. Legyél Te is kémikus!

A Múzeumok Éjszakáján látványos kémiai kísérletekkel készültünk, amellyel Réthy Béla gyógyszerész laboratóriumát elevenítettük fel a kiállítás termében. A kísérletekre felnőttek és gyerekek egyaránt kíváncsiak voltak, melyek középpontjában, az otthonunkban is fellelhető anyagok álltak. Fontos kiemelni, hogy a programot a nagy érdeklődésre való tekintettel, többször meg kellett ismételnünk.

3. Borkóstoló- és vásár

A Múzeumok Éjszakáján másik tematikus programunk Stark Adolfhoz és szőlőnemesítő munkájához kapcsolódott. A látogatóknak alkalmuk nyílt arra, hogy egy rövid tájékoztató után, különböző borokat megkóstolhattak, illetve meg is vásárolhatták. A kedvező időjárásnak köszönhetően, ezt a programot a múzeum udvarán tartottuk meg, kellemes hangulatvilágítás kíséretében.

4. Rendkívüli zseblámpás tárlatvezetés

A Múzeumok Éjszakája című rendezvényünkön minden évben sor kerül zseblámpás tárlatvezetésekre is, idén ez a 14-en 14-ben című időszak kiállításon történt. Ritkaságának és egyediségének köszönhető, hogy főleg a felnőttek körében volt népszerű ez a fajta program, amelyet a nagy érdeklődéssel való tekintettel meg kellett újra ismételnünk.

Fotódokumentáció a kiállításról

A múzeum épülete a kiállítás molinójával

A kiállítás-vezető cím- és hátlapja

Látogatók a 14-en 14-ben című kiállításban

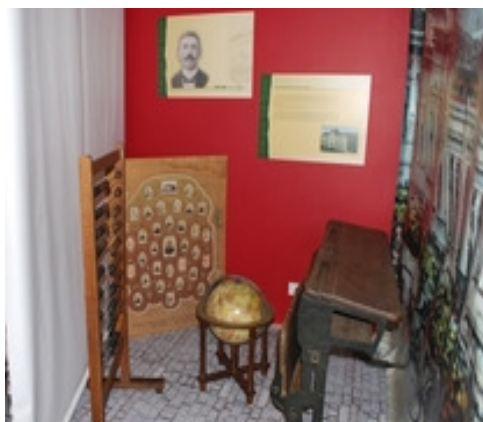
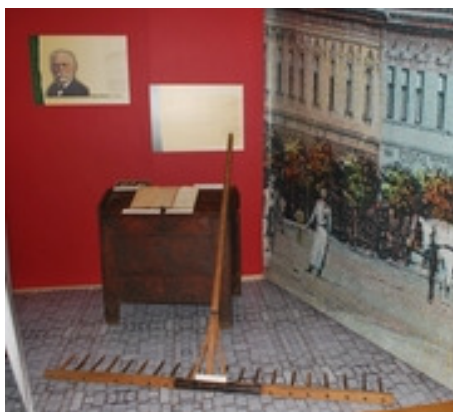
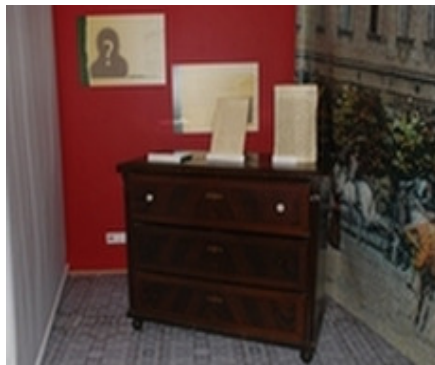

Legyél Te is kémikus! a kiállítás termében

Tárlatvezetés a
14-en 14-ben című kiállításban

A kiállításon bemutatott személyek egységeként

A pedagógiai programok ismertetése, értékelése:

A kiállításhoz kapcsolódóan, a kisebbek részére pedagógiai programokat is szerveztünk. Ezekre általában a múzeum által tartott nagyobb rendezvényeken került sor, amelyeken összességében több száz gyerek vett részt. A kiállításról és a hozzá fűződő foglalkozásokról is sok pozitív visszajelzés érkezett nemcsak a gyerekektől, hanem a szülőkön át, a pedagógusokkal bezárólag.

1. Tárlatvezetés a kiállításban

A felnőttek mellett, végig lehetőséget biztosítottunk iskolás csoportoknak tárlatvezetésen való részvételre, ahol részletesen, a gyerekek igényeinek megfelelően mutattuk be a kiállítást. A tárlatvezetésen egészen közélről szemügyre vehették a legjelentősebb tárgyakat, és ezáltal megismerhették a 19. századi Békéscsaba jeles személyeit és ezzel együtt az akkori települést

is. Valamint a terem falán, végig elhelyezett molinónak, kútnak és padnak köszönhetően élményfotózásra is lehetőség nyílt.

A résztvevők száma: 182 fő

2. Gyereknapi

Időpont: 2014. május 25.

Helyszín: Munkácsy Mihály Múzeum - Kamara Terem és Lenkefi Terem

Ebben az évben nagy érdeklődés kísérte a múzeum által szervezett gyermeknapi programokat, amelynek egyik témáját a 14-en 14-ben című időszak kiállítás adta. Egész nap változatos programok várták a kicsiket, és nagyobbakat egyaránt. Előadás keretében ismerkedhettek meg a bemutatott csabai feltalálókkal és találmányaikkal, később ezeket el is készítették, és ki is próbálhatták.

A résztvevők száma: 245 fő

3. Munkácsyval a téren

Időpont: 2014. június 12.

Helyszín: Békéscsaba, Szent István tér

Munkácsy Mihály festőművész születésének 170. évfordulója alkalmából egész napos programot szervezett Békéscsaba városa, amelyen a múzeum is jelen volt. Az iskolások Munkácsy mellett, a 14-en 14-ben című kiállítással, és az ahhoz tartozó játékos feladatokkal ismerkedhettek meg közelebbről. A sok kis érdeklődő előbb a 19. századi Békéscsaba mindennapjaival ismerkedett meg, amelyet papír repülőgép makett készítése követett, ez által hangolódhatott rá az időszak kiállításra. Az iskolások több csoportban vettek részt ezeken a foglalkozásokon, amelyek végén egy emlékekkel lettek gazdagabbak.

A résztvevők száma: 62 fő

4. Múzeumok Éjszakája

Időpont: 2014. június 21.

Helyszín: Munkácsy Mihály Múzeum – Múzsák Terme, Kamara Terem, Lenkefi Terem

A Múzeumok Éjszakáján nemcsak a felnőtteknek, hanem a gyerekeknek is szerveztünk olyan programokat, amelyek a 14-en 14-ben című kiállításához kapcsolódtak. A tárlat megtekintése után, Korcsok János népi fajték készítő mester vezetésével külön foglalkozáson ismerkedhettek meg a bemutatott újításokkal, találmányokkal. Az est során egymás után

készítették el a gyerekek egy kis szülői segítséggel, a repülőgép, helikopter és örökmozgó maketteket.

A résztvevők száma: 470 fő

5. *Időutazó nyári tábor*

Időpont: 2014. július 15-18.

Helyszín: Csabai Tanya és Gabonatermesztés-történeti Kiállítóhely (Gabonamúzeum),
Munkácsy Mihály Múzeum – Lenkefi Terem

A Munkácsy Mihály Múzeum a korábbi évekhez hasonlóan, 2014-ben is tartalmas nyári kikapcsolódást szervezett iskolások részére. A Gabonamúzeumban rendezett Időutazó tábor egyik programja a Feltalálók napja volt, ez a nap a 14-en 14-ben című kiállítás köré épült. A gyerekek délelőtt megismerkedtek a kiállítással, amelyet egy játékos, interaktív előadás követett. Ezután vette kezdetét a Kis feltaláló foglalkozás, ahol mindenki az általa választott találmányt készítette el.

A résztvevők száma: 16 fő

A pedagógiai programokon készült képek

A kiállítás szakmai vonatkozásai

A tárlat megvalósítását több hónapnyi kutatás, egyeztetés, tervezés előzte meg. Kiváló alkalmat teremtett arra, hogy együttműködjünk más múzeumokkal, más közgyűjteményekkel (MNL Békés Megyei Levéltára, Békés Megyei Könyvtár), illetve teljesen más jellegű intézményt (Halászati és Öntözési Kutatóintézet, Szarvas) vonjuk be a kiállításba. Emellett ki kell emelni azokat a magánszemélyeket (Dr. Lipták András, Kállay Ilona) is, akik a bemutatott személyek leszármazottai, és készségesen támogatták a tárlatot. Dokumentumokat, tárgyakat és személyes emlékeket osztottak meg a múzeummal, amelyek nélkül a kiállítás nem tudott volna megvalósulni. Emellett a tárgyak újszerű bemutatása is hangsúlyos szerepet kapott a kiállítás során, hiszen ebben az esetben nem volt szükség vitrinekre, és így még jobban szemügyre vehették a bemutatott műtárgyakat anélkül, hogy azokban kár keletkezett volna. A tárlat eredményességében nagy szerepe volt az L. Deák Réka által készített látványtervnek, amely minden szempontból egyedülállóvá tette a 14-en 14-ben című kiállítást.

A Nemzeti Kulturális Alap által biztosított támogatást ezúton köszönjük, és a szerződés 17. pontja alapján, a kiállításról készített részletes leírást, a képanyaggal együtt feltöltöttük a múzeum honlapjára, amely a www.munkacsy.hu oldalon, a Pályázati beszámolóknak menüpont alatt érhető el.

Békéscsaba, 2014. szeptember 19.

Szakál Veronika
történész